జీవ - ఫలం

❋

జ్ఞాపకం ఉందా?—మీరందరూకూడా బహుశః చూసే ఉంటారు: తారీఖు సరిగా గుర్తురావడంలేదు కాని, ఆంధ్రపత్రిక వెనుకపేజీనిండా అన్నీ అలాటి బొమ్మలే. ఎడమచేతివైపున, క్రిందనుంచి ఎగువకు రెండోచిత్రం—తెలిసిందికాదూ? అందరికన్నా, ఎంత అందంగా ఉన్నారు-అచ్చులోనైనా—ఆ దంపతులు!

మీరందగగా చూసి...అప్పటికి హాయిపడి, ఆ మరుక్షణంలో ఆ మొగాలను మరచిపోయిఉంటారు నేను, చూడగానే, నవ్వడం మొదలుపెట్టాను...ఆసంగతి అనుకుంటే సరి, ఇప్పటికీ నాకు నవ్వు ఆగదు.

అందుకు ఎంతగాధ ఉందని?

—రోహిణి రెండోపాదం; నిప్పులు చెరుగుతూంది: అన్నీ, అద్దాలతలుపులు ... అన్నింటికీ అంతోయింతో పగులు...ఆపుదల ఏమీలేదు... ఇక నాఅవస్థ చెప్పాలా?—అయినా, అలాగే మంగలంలోపడి వేగుతూ ముచ్చెమటలు ధారకడుతూంటే మోచేయిక్రింద అద్దుడు కాగితం పెట్టుకుని...ఎలాగో ప్రూఫ్‌లు సరిచూస్తున్నాను. తోడు ఎవరూలేరు. బుద్ధిపొరబడి...చేతిక్రింద కుర్రవాడిని గొంతుతడుపుకొనేందుకు, "రెండుసోడాలు తీసుకరారా

నాయనా" అని పంపితే...అప్పటికి గంటఅయింది...
వాడిది అదే పోక— క్రిందనుంచి, అచ్చుపనివాళ్ళు...
కాఫీ అందీయలేకపోతున్నానని మోత—ప్రభూ! పత్రికా
సంపాదకుడి బ్రదుకు—పగవాడికన్నా వద్దు—

—భూకుడుగా మెట్లమీద బూటుచప్పుడౌతే—
ఎవరావచ్చేది, మనకోసం ఆ మిడసరిగలగ్నాన అని...చేసే
పని ఆపి, కలం పళ్ళసందున కటకటలాడిస్తూ పరకాయిం
చాను...అవతలవైపునుంచి తలుపుఅద్దంమీద టక-టక-
పిలుపు మోగింది. కలం బల్లమీదకు విసిరేసి "లోపలకు
రండి" అని, పక్కకుర్చీలోంచి, కాగితాలూ పుస్తకాలూ
తీసి చోటుచేశాను.

నాలుగుమూలలా చూసి... నావంక రెప్పవేయ
కుండా ఇంకా నిదానంగాచూసి, "మీరేనా-ఫలానా..."
అన్నాడు. నేను అవునని, తల ఊగించగానే "నేను—
ఫలానా" అని తానెవరో చెప్పాడు. నేను చాలా సంతో
షించాను, విని. అదివరకు ఎన్నికథలో ప్రకటించాను...
ఉత్తరాలద్వారా దస్తూరి పోలికే కాని, ఆ భాగ్యశాలి పరి
చయం అదివరకు నాకు లేదు.

"పత్రిక (నెలనెలా) అందుతున్నదా?" అదీ నాలుక
చివరను మొదట ఆడిన ప్రశ్న... యీావృత్తిలో అల
వాటయింది.

"ఆహాఁ...అందుతూనే ఉంది. ఆలస్యంచేయకుండా
నా కథలు అందిన వెంట వెంటనే ఆ సంచికలోనే ప్రకటిస్తూ
న్నారు...అందుకు—"

"అది మా విధి; చక్కనిసామగ్రి జతకూడినప్పుడు వినియోగించకపోతే...పాఠకులకు ఏం బదులు చెప్పగలుగుతాము."

"అందరు సంపాదకులూ, అలా అనుకున్నట్లయితే-యీపాటికి, కవులందరూ కలకలలాడుతూ ఉండకపోయినారా?"

"ఏమోలెండి...ఎవరిభాగ్యం వారిది?

ఆలా అని ఊరుకుంటున్నారా, మరి, ఎలికమీద పిల్లిని ఎక్కించకుండా..."

—సంభాషణ సజావైన ధోరణిమారి, శ్రుతిమించే పాకంలోకి వస్తూంది: యిదేచావు వీళ్ళతో... మాకూ మాకూ అసలే అంతంత సయోధ్య: అందులో ఈమధ్య వాళ్ళు వచ్చి, గాలిపోగుచేసి అక్కడిమాట యిక్కడా... ఇక్కడిమాట అక్కడా ఊది, చేతులుదులుపుకొని తమదోవను తాము పోతారు: ఇక్కడ కొంపలంటుకుంటాయి.

నేను జవాబుచెప్పకుండా, ఆమాట వినిపించుకోకుండా ఉండడంచూసి, ఆతడూ మౌనందాల్చాడు. ఆ నిశ్శబ్దం మరీ కంటకంగా ఉంది...ఏమయేదో కాని, ఇంతలో ఎంతసేపటి క్రిందనో అదే పోకపోయిన బాయ్ సోడాలు పట్టుకువచ్చాడు...

పుచ్చుకోనన్నాడు... నేను బలవంతంచేయకపోతే బాగుండదామెను...అందుకోసం, అదికాదని, కుర్రవాణ్ణి టీ తీసుకురమ్మని మళ్ళా పంపాను...యీలోపల యిద్దరం సిగరెట్లు ముట్టించాము...

"ఏమండీ... ఎవ రా అమ్మాయి?" ఉపోద్ఘాతం ఏమీ లేకుండా, ఏమాత్రమూ తడుముకోకుండా ప్రయోగించాడు, ఆ ప్రశ్న. నా కెలా అర్థంఅవుతుందీ?

"ఎవరు?"

"ఆమే... మీ పత్రికలో వారం వారం కథలు వ్రాస్తూన్నది. మేమిద్దరమే కదా...ఎవరని అడుగుతారేం?"

"ఓహో...ఆమా.."

"అవును..."

"తెలియదు..."

"తెలిసినా చెప్పరన్నమాట?"

"నామాటకు అన్ని మాటలుండవు"

ఇద్దరం, ఒకరినిచూసి ఒకరం కొరకొరలాడాం?—నామాటకు అతనికి కోపంరావచ్చునూ?—అతని ధూకుడును నేను సహించాలీ? – కాని మనకోసంవచ్చిన పరాయి పెద్దమనిషితో మన విడిదిలో తగవులాడటం మంచిదికాదు కనుక—

"అవునండీ...ఆమె ఎవరో నాకు తెలియదు... ఎంతవయసో, కను ముక్కు తీరు ఎలాఉంటుందో...ఇవన్నీ కనుక్కోవలసిన అగత్యం ఏం ఉంది?—కావాలంటే చిరునామా మాత్రం సప్లయిచేయగలను. ఆమీద "దేవర చిత్రము..." అని సర్దిచెప్పినా...ఆ వాలకంలోనూ అప్రయత్నంగా కొంచెం కొంటెతనం మెరిసినందువల్ల...అతనికి మళ్ళా కోపం వచ్చేస్తూంది—

టీ వచ్చింది...దైవకృపవల్ల... యిద్దరం పుచ్చుకున్నాం. తాంబూలం...సిగరెట్లూ—

—అతడు గడియారంవంక చూశాడు. నేను చెక్ బుక్ తీసి...అతనికి నా తాహతుకు తగిన ప్రతిఫలం - అంకె వేసి...అందిచ్చి... "చంద్రుడికి నూలుపోగు అనుకోవలసిందే" అని నవ్వుతూ అన్నాను ..

అతడు మెదలకుండా తీసుకుని మడిచి పర్సులో పెట్టుకుని.. ఆమె అడ్రసు అడిగి పుచ్చుకుని...సెలవుపుచ్చుకుంటా నన్నాడు...

"మీరు ఇక్కడ ఉన్నంతలో, తీరుబడి అయినప్పుడల్లా, యిక్కడికి దయచేస్తూంటే చాలా సంతోషిస్తాను..." అని మనస్ఫూర్తిగా కాకపోయినా, మాటవరుసకన్నా అన్నాను.

అతడు మెట్లుదిగి వెళ్ళిపోయిన తరువాత...నిర్వేదంతో నిట్టూర్పు విడిచాను: ఆశాభంగం అయింది: నేననుకున్నాను కదా...కథలలో అంత భాగ్యం, సంపదా చిందించే కథకుడు లోభిగాఉండి మనం అతికష్టంమీద యిచ్చే తృణానికి ఆశించుతాడా...ఆఫరుచేయడం మనకు దర్జా...అతడు మర్యాదగా అది అక్కరలేదని తిరిగి యిచ్చేయడమే కాకుండా, మన కష్టసుఖాలు కనిపెట్టి ఏ మహారాజ పోషకుడుగానో వేసుకోమని...మన చెక్కుకు తన చెక్కు జోడించితే—ఎంత బాగుండేది...అత్యాశకు పోతే యింతే అవుతుంది కాబోలు...ఆ నాలుగురాళ్ళూ ఉంటే యీ వారం పత్రిక పోష్టులో వెళ్ళేది...ఇప్పుడు దారి?

—ఆలాటి తవాయిాలు తగలడం అదే మొదటిసారి కాదు కనక...ఓ పావుగంట మనసులో బాధపడ్డా, మొండి కేయడం కష్టంకాలేదు...కానీ అనేది ఎప్పటి కప్పుడు, తడుముకోకుండా కనబడేవాడికి గాలిలో మేడలు కట్టడం చేతనవుతుందా...అయినా ఉత్తరక్షణంలో ఏం జరుగు తుందో మనకేం తెలుసును, మంచో చెడ్డో?...

మళ్ళా తలుపు చప్పుడైంది:

అయిదు కావచ్చింది...ఇక పైమీాద బట్టవేసుకుని బయటికి నడవచ్చునుకదా అని అనుకుంటూన్నాను.కాని...

తలుపు తీసే దిక్కుకూడా లేదు...ఆ కుర్రవెధవ వాడికి నిజంగా జీతం యివ్వడం శుద్ధ దండుగ ..నిమిషం వాడికి కాలు అక్కడ నిలువదు...

—కొంచెం విసువుతో లేచివెళ్ళి తలుపుతీశాను– ఆ తలుపులతో అదో గొడవవచ్చింది...దగ్గరగా గడియ లేకుండా వేసి ఉంచుదామా అంటే, రవంత గాలిసాగితే అద్దాలు పప్పు – పప్పు అవుతవి – అందుకని –

గుమ్మంలో ఎదురుగుండా నవ్వుతూ – ఆమె నిలుచుని వుంది...

ఆ అమ్మాయి ఎవరో అప్పుడు నాకు తెలియదుకదా. ఎవరా అని ఆశ్చర్యపడుతూనే...కలవరపాటుతోలోపలకు ఆహ్వానించాను...సిగ్గువేస్తూంది, ఆ పాతకుర్చీలో ఆమెను కూర్చోమనడం...కాని, మనభాగ్యం అంతేనాయెను...

మనకు సహజంగాఉండే బిడియంతో, నేను సంకో చంతో మాటాడుతున్నాను: కాని ఆ అమ్మాయి చాలా

భోళాగా...అతి చనువుగా...నేను ఒకమాట తెములుచ్చేలోపల తాను పదిమాటలుగా...నా గుండె కొంచెం కుదుటపడేసింది: ఇంతకూ ఆమె ఎవరో తెలుసునా...నా పత్రికకు అంత ప్రసిద్ధిని తెస్తూన్న ఆ కథలు...లోకంలో వున్న బాధను, దరిద్రుల బాధలను...గుండెలు మండిపోయే టట్టుగా...అంత ప్రత్యాక్షానుభవంతో చిత్రిస్తూన్నవి... అవి వ్రాసేది ఆ అమ్మాయే...

ఆమె, దయతో నన్ను చూడటానికి వచ్చినందుకు నిజంగా నాకు ఏనుగు నెక్కినంత సంతోషంగా ఉంది ..

కాని, యెంత దౌర్భాగ్యం...ఆమెను బహూకరించ డానికి...ఆమాట అలా ఉండగా, ఆఖరుకు కాఫీ తెచ్చి యివ్వడానికైనా పైసాలేదు...

ఆమె, ఎదురుగుండా కూర్చుని మాటాడుతూంది... వింటున్నాను...నిజంగా ఆ ప్రశంసకు ఎంతైనా వుబ్బి పోవచ్చును: నాకృషినీ-నాపత్రికనూ ఎక్కడో ఆకాశానకు ఎత్తుతూంది. కాని నా ధ్యాసఅంతా అక్కడలేదు...కళ్ళె దురుగుండా ఖాళీపర్సు బావురుమంటూ కనబడుతూంది... కలగా...పచ్చకాగితాలు...నాకు అంత కలిమిఉంటే... ఆమెఋణం కొంతవరకన్నా తీర్చుకోగలిగేవాడిని కదా! ఏమో ఎప్పటికన్నా కల నిజమైతే—

కల నిజంకావడం - నిజంగా దారుణం...

— మనకళ్ళను మనం నమ్మకపోవడమనేది ఏమిటో

మనకు ఎన్నడూ ఇదివరలో అనుభవంకాలేదు: కాని...
కళ్ళఎదుట, బల్లమీద...అలా ఆ దొంతరవుంటే...

"నేను చాలా సంతోషిస్తాను...మీరు మొగమాట పడకుండా తీసుకోవాలి...మీకూ, మీరు సారస్వతానికి చేస్తూన్న సేవకూ...మేం ఎవరమూ ఎన్నడూ విలువ కట్టలేం. అందుకు కాదు...ఎప్పటికీ పసిపాపగానే వుండదు కదా, ప్రాకులాడుతూ, పత్రిక? పెరిగి పెద్దదౌతూన్న కొద్దీ, వన్నెలకూ చిన్నెలకూ...మీదే అంతా భారం అయినా, మా ముద్దూ ముచ్చటా మేమూ తీర్చుకునేందుకు మీరు అనుగ్రహించి అనుజ్ఞ యివ్వాలి...తప్పదు..."

ఆ అమ్మాయిని అగౌరవించినట్లు కాదూ, అప్పుడు నేను తీసుకోకుండావుంటే...నా కనులేకాదు, మనసూ చల్లబడ్డది. కాని...ఎంత సిగ్గువేసింది?

"వెళ్ళి వస్తానండీ" అంటూ ఆమె లేచింది.

"మళ్ళీ తప్పకుండా—రండి" చాలా వినయంతో, హృదయంతో అన్నాను: ఆమె నవ్వుతూ...

"ఏలాగూ తప్పదులెండి; నేను వస్తున్నాను కదా అని పోస్టులో పంపకుండా వెంట తీసుకువచ్చాను...ఇవాళ యిక్కడకు వద్దాం అనుకోకుండా బయలుదేరాను...అందు చేత రేపు పట్టుకు వస్తాను, కథలు..."

—గడియారం అరగంట కొట్టింది. కుర్రవాడు వచ్చి ...టోపీ తీసుకుని... "వేళఅయింది, కిటికీలు మూసి వేయనా" అనే ప్రశ్న—చూపు చూశాడు. నేనూ ఉత్త

రీయం అందుకున్నాను, ఆమెను సాగనంపవచ్చును కదా అని...

ఇంతలో...అతడు వచ్చాడు;

ఆమెవంక వింతగా చూసి...నన్ను సమీపించి,

"మీకు కొంచెం శ్రమ ... పరధ్యానంలోఉండి ఇందాక తారీఖు ఇంకో నాలుగు నెలలకు వేశారు. నేనూ చూడలేదు. తీరా ప్రెజెంటుచేసేటప్పటికి..."

—చెక్ అందుకుని చూశాను. నిజమే, నాలుగుకు ఎనిమిదీ ... ఎనిమిదికి నాలుగు...నెలా తేదీలు తారు మారుగా వేశాను. ఎన్నడూ లేదే అలా పొరబడటం... చెక్ బల్లమీద పడవేసి, జేబులోనుంచి, కాగితం తీసి యిచ్చాను: ఆతడు "మార్చుకురానా" అనగానే నేను నవ్వి "మార్చక ఏం చేస్తారు...కాని మళ్ళీరావడం ఎందుకు ?" అన్నాను. ఆతనికి...అర్థం కాలేదు...

ఆ అమ్మాయి, చెక్ తీసి చూసింది...పేరుచదివి... నేనింకా ఒకరికొకరిని ఎరుకపరచాలా వద్దా అనే మీమాంసలో ఉంటూండగానే...తానే కలిపించుకుని మాటాడింది. ఒకరినిచూసి ఒకరు "ఓహో" అనుకున్నారు... ఎన్నాళ్ళనుంచో ఎరుగున్నవాళ్ళలాగా...నామాటే మరచి పోయి...నావంకనైనా చూడకుండా మెట్లు దిగిపోతున్నారు ...నేను మండిగం రెండు కమ్ములూ పట్టుకుని ఆలాగే నిలుచున్నాను -

ఆ ధీరుడు మళ్ళా తల నావంక త్రిప్పనన్నాలేదు, మెదలకుండా ఎక్కి కూర్చున్నాడు: ఆ అమ్మాయి మాత్రం,

చూశారే, "ఏమిటి యీ భాగ్యవంతుడు మన పైసా ఆశించ వచ్చాడా, సరదాకు కథలు వ్రాస్తున్నాడు కాని - అలా అనుకుంటున్నారని నేను వెంటనే కనిపెట్టి - మీ ముఖం మీదనే నవ్వడం బాగుండదని బలవంతాన మింగేసి, ఊరుకున్నాను.

'అవునులెండి, మీ రిలా అనుకుని ఉంటారు. ఏ కథలో చూసినా అన్నీ సోఫాలూ, మార్బిల్ భవనాలూ, కార్లూ న్యూసాలిమన్లూ... అలాటి జీవితఛాయాలోవాడు కనుక నేం అంత స్వానుభవంతో వ్రాస్తూన్నాడు...' అంతే కాదూ?

అంతా అబద్ధం... అది ఊహాగానం. అప్పుడు నేను అతి సామాన్యుణ్ణి ఇప్పుడు?... చివరదాకా ఓపికపట్టి చదవండి! - మీరు చెక్, దయతలచి యివ్వకపోతే మనపని పస్తుఅయేది, తీరా కాళ్ళు యీడ్చుకుంటూ బ్యాంకుకు వెళితే - అక్కడ వాడు తిప్పికొట్టగానే నీళ్ళుకారిపోయినా ననుకోండి - మీరు అందుతారో, అందరో, అయితే ఏం కావాలి? - మీ మీద ఆశతోనే పట్నంవచ్చింది...

వచ్చినందుకు...

చూశారా? - మీరు ఎంత అమాయకులో!

* * *

పేజీ తిరగగానే దస్తూరిలో మొగ—వరవడి అయి పోయింది. ఇక ఆమె -

"అన్నగారూ!"

"ఆయన పైన వ్రాసినట్లుగా - మీరు అమాయకు

లండి - నాకథలలో బాధ, దారిద్ర్యం పరమేశ్వరుడు నాకు ప్రసాదించకపోగా...కసితీర్చుకుంటూన్నట్టు...అతనికథల్లో అపురూపాలన్నీ అనుగ్రహించాడు.

"లేనివానికోసం కలలుకనడం-మానవసహజం అవునా కాదా ?

కాని ఇంతకాలం—నాకు లేమి ఏదో తెలియకుండా మాయచేసింది—కలిమి—

ఇప్పుడు - ఈ కలిమి -

"ఇద్దరం...భాగ్యవంతులం"

* * *

ఇద్దరూ కలిసి ఇలా చిలిపిగా వ్రాశారు -

"సంపాదకరాయా -

పాపం! మిమ్మల్ని తలచుకుంటే నిజంగా జాలి వేస్తుంది. పేదకు పెన్నిధానం దొరికినతరువాత (ఇది కేవలం మావిష యంలో, స్వామీ! తమరు ఏ మాత్రమూ ఆగ్రహించక కండి) ఇంకా ఎంతకాలం, బీదతనం...

"మనమందరం భాగ్యవంతులం -

"మీ పత్రిక కలకాలమూ వర్థిల్లవలెనని- కాబోయే దంపతులు దీవించడంకన్న, మీకు కావాలసిందేముంది ?

"కథలు -

అవును మీకెప్పుడూ అదే రంధి - మాకేం పని పాటలు లేకనా మీ పత్రిక నింపడం -

మీ మీద కోపంలేదు కనుక - కోపం ఎందుకం టారా, కాదా మరి, చక్కగా కథలు వ్రాసుకుంటూన్న

వాళ్ళకు 'మల్లెపూల తెప్పకట్టి'—మీ పత్రికే కాదా...
ఇంతకూ మూలం? - మా అమ్మాయికి తప్పకుండా మన పత్రికపేరు పెట్టుకుంటాం...దైవం రక్షించితే...

అవును, మీరుచేసిన - ఉపకారానికి? - మీ కంతే కావాలి?

అవును నాకూ అంతే కావాలి. వీళ్ళయిల్లు బంగారం కానూ, - ఒకరిని చూసుకుని ఒకరు - ఎంత పొంగిపోవడం - చూసింది...మా ఆఫీసులో...ఈ నిర్వాహకంచేసింది-వాళ్ళు అన్నట్లు అమాయకుణ్ణి - నేను...కాని. ప్రతిఫలం -

కావ్యసంతాన మర్రో అని మనం ప్రభోధించడం... కని పెంచడానికి వాళ్ళు తయారుకావడానికేనా...

కథలకేం...కావాలిసినన్ని వచ్చిపడుతవి: అంతగా దేశమే గొడ్డుపోతుందా...నా రెక్కలు చల్లగాఉంటేచాలు-

కాని...యీదెబ్బతో ఒక్కవిషయంమాత్రం...తల బొప్పికట్టేటట్టు తెలిసివచ్చింది...కవి...కావ్యంలో, కల్పనలో ప్రతిబింబించుతాడనే—సబ్జక్టివు—వాదం ఉందే అది నూటికి తొంభైతొమ్మిదిపాళ్ళు 'బన్‌కమ్' అని ఢంకా బజాయించి చెప్పడానికి...యింతకన్న కావలసిందేముంది?

—అంతా బుకాయింపు, ఇదీ కథే అనుకుంటారా.. నామాటలకేం...మళ్ళా ఓమారు కావలిస్తే ఆంధ్రపత్రికలో ...ఆ దంపతులబొమ్మ చూడండి: మరీ అందగా ఉంటారు ...అది నిజంగా - నిజం

——